ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΦΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΝΑ
Τηλέφωνο: 2103382428
Fax: 2103617217
E-mail: fantopoulou@acci.gr

Αθήνα,24/09/2019
Αριθ.Πρωτ.:1703350

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«NOVARTIS (HELLAS) Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία».**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Ανακοινώνει ότι :

Την **20/09/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«NOVARTIS (HELLAS) Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία»** και αριθμό **ΓΕΜΗ 000260001000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1870099 οι εγκεκριμένες από την 27/08/2019 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1870100 η από 27/08/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 113.

Τακτικός Ελεγκτής:

- ΣΟΥΡΜΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 1762.

Αναπληρωματικός Ελεγκτής:

- ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 1523.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει».

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

NOVARTIS

Ε Κ Θ Ε Σ Η

του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρίας NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. επί των οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ) και των πεπραγμένων της 51ης εταιρικής χρήσεως από 1.1.2018 έως 31.12.2018.

ΠΡΟΣ

Τον μοναδικό μέτοχο της ως άνω Ανωνύμου Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. υποβάλλει τα παρακάτω προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2018

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει με το Πρακτικό της 30/7/2019, τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της χρήσεως 1/1/2018 - 31/12/2018, τον λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και τις σημειώσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.

Το σύνολο των οικονομικών αυτών καταστάσεων νόμιμα υπογεγραμμένο από τους κ.κ. Susanne Kohout, Luca Barbanti και Δημήτριο Φιλιππόπουλο που έχουν εξουσιοδοτηθεί σχετικά, με το ίδιο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση και υποβάλλεται προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Η πορεία των εργασιών της εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 1/1/2018 – 31/12/2018 απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις με τις εξής παρατηρήσεις μας:

1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ

1.1 Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 αναλύεται ως εξής:

	2018	2017
Αριθμός Εργαζομένων	427	452

Το εργασιακό περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί σε απόλυτη εναρμόνιση με όλους τους εργασιακούς νόμους και κανονισμούς και παρέχει στους εργαζομένους επιπλέον παροχές σύμφωνα με τις πολιτικές του ομίλου Novartis στο εξωτερικό (π.χ. πρόγραμμα έκτακτων αμοιβών, ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και υγείας).

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

2.1. Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών (καθαρές πωλήσεις) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας ανήλθε σε **310.566.097** Ευρώ, έναντι αντιστοίχου ποσού της προηγουμένης χρήσης **315.730.665** Ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,64%.

2.2 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (μικτά κέρδη) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ανήλθαν σε **80.073.033** Ευρώ (25,78% επί των πωλήσεων) έναντι **79.319.876** Ευρώ (25,12% επί των πωλήσεων της προηγούμενης χρήσης) παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0,95%.

2.3 Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **78.816.845** Ευρώ έναντι **80.431.653** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως παρουσιάζοντας μείωση κατά 2,01%.

2.4 Τόκοι χρεωστικοί – πιστωτικοί

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν στην τρέχουσα χρήση στο ποσό των **128.529** Ευρώ, και οι πιστωτικοί στο ποσό των **93** Ευρώ. Στην προηγούμενη χρήση οι χρεωστικοί τόκοι ανήλθαν στο ποσό των **314.679** Ευρώ και οι πιστωτικοί στο ποσό των **198** Ευρώ. Το παραπάνω οφείλεται κυρίως στην σημαντική μείωση του μέσου υπολοίπου των βραχυπρόθεσμων δανείων κατά την διάρκεια της χρήσης 2018 όπου το μέσο υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων κατά την διάρκεια της χρήσης παρέμεινε σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνο της χρήσης 2017.

2.5 Κέρδη προ φόρων

Τα κέρδη προ φόρων διαμορφώνονται στο ποσό των **10.959.665** Ευρώ, έναντι **8.882.750** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως.

2.6 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Το έξοδο φορολογίας της χρήσεως ανέρχεται στο ποσό των **13.744.230** Ευρώ (2017: Ευρώ **5.395.885**). Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης 2018 ανέρχεται σε **7.177.857** (2017: Ευρώ **6.436.847**). Ο Αναβαλλόμενος φόρος - έξοδο ανέρχεται σε Ευρώ **173.951** (2017: Ευρώ **-1.040.962**). Κατά την διάρκεια της χρήσεως 2018

πραγματοποιήθηκε φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2012 και 2013. Το καθαρό αποτέλεσμα της παρούσας χρήσεως επιβαρύνθηκε από φόρους και προσαυξήσεις προηγουμένων χρήσεων κατά Ευρώ 6.392.422.

2.7 Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά φόρων

Μετά τα παραπάνω, οι καθαρές ζημιές της χρήσεως 2018 μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ **2.784.564** (2017: κέρδη Ευρώ **3.486.865**).

2.8 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Τα παραπάνω καθαρά κέρδη της χρήσεως μετά φόρων μεταφέρονται στα κέρδη εις νέον της επόμενης χρήσεως αφού αφαιρεθεί ποσό Ευρώ 389.068 (2017: Ευρώ 315.338) για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού σύμφωνα με την Ελληνική Εταιρική Νομοθεσία. Έτσι τα κέρδη χρήσεως εις νέον ανέρχονται συνολικά σε Ευρώ **31.388.758** (2017: Ευρώ **34.302.405**)

2.9 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βασικοί αριθμοδείκτες της χρήσεως, κατά κατηγορίες, είναι οι εξής:

	2018	2017
α) Οικονομικής Διάρθρωσης:		
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Σύνολο ενεργητικού	95,31%	95,77%
Ίδια κεφάλαια / Σύνολο υποχρεώσεων	266,24%	225,83%
Ίδια κεφάλαια / Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού	1,548,83%	1,638,51%
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	486,85%	417,99%
β) Απόδοσης και Αποδοτικότητας:		
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	3,57%	2,91%
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων / Ίδια κεφάλαια	7,97%	6,40%

Μικτά αποτελέσματα	25,78%	25,12%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών		
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	225,72%	227,42%
Ίδια κεφάλαια		
Κόστος πωλήσεων αποθεμάτων	3,47	3,27
Μέσος όρος αποθεμάτων περιόδου		
γ) Διαχειριστικής πολιτικής:		
Υποχρεώσεις προς προμηθευτές	46	65
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση		
Απαιτήσεις από πελάτες	131	91
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση		
Απαιτήσεις από πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	2,19	1,30
Σύνολο υποχρεώσεων		

2.10 Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρίας και για τις δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Η εταιρεία διεξάγει κλινικές μελέτες με την άδεια του ΕΟΦ και σε συνεργασία με Ερευνητές Νοσοκομείων. Οι μελέτες αυτές μπορούν να έχουν διάρκεια 3-4 έτη και ο ενδεικτικός αριθμός τους για το 2018 ήταν 111 μελέτες.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΝ 31.12.2018

3.1 Καθαρή θέση της εταιρίας

Με βάση τα μεγέθη του Ισολογισμού η καθαρή θέση της εταιρίας κατά την 31.12.2018 διαμορφώνεται ως κατωτέρω συγκριτικά με την οικονομική θέση της 31.12.2017 (ποσά σε Ευρώ):

	31.12.2018	**31.12.2017**
Μετοχικό κεφάλαιο	23.360.692	23.360.692
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	79.199.566	79.199.566
Τακτικό Αποθεματικό	3.637.977	3.248.909
Υπόλοιπο εις νέον	31.388.758	34.302.405
Σύνολο	**137.586.993**	**140.111.572**

Η ως άνω μείωση της καθαρής θέσεως από 140.111.572 Ευρώ σε 137.586.993 Ευρώ κατά 2.524.578 Ευρώ προέκυψε από την μείωση του Υπολοίπου εις νέον κατά 2.913.647 Ευρώ και την αύξηση του τακτικού αποθεματικού κατά 389.068 Ευρώ.

3.2 Πάγιο ενεργητικό

Τα ενσώματα πάγια σε αξίες κτήσεως ανέρχονται σε 9.431.526 Ευρώ έναντι 9.297.390 Ευρώ της παρελθούσης χρήσεως (αύξηση κατά 134.136 Ευρώ που οφείλεται κυρίως σε αγορές παγίων. Η αναπόσβεστη αξία ανέρχεται σε 4.727.830 Ευρώ έναντι 4.691.805 Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως (αύξηση κατά 36.025 Ευρώ).

3.3 Ανάλυση ακινήτων της Εταιρίας (ποσό σε Ευρώ)

Είδος ακινήτου	Θέση	Λογιστική Αξία	Εμπράγματα βάρη
Γήπεδο	Μεταμόρφωση	220.393	Δεν υπάρχουν
Κτίρια εγκ/σεις	Μεταμόρφωση	7.319.530	«
Σύνολο		**7.539.923**	

3.4 Κυκλοφορούν ενεργητικό

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκε κατά **11.454.184** Ευρώ

Η μεταβολή οφείλεται:	
α) στην μείωση των αποθεμάτων κατά	(11.939.857)
β) στη αύξηση των πελατών και λοιπών απαιτήσεων κατά	33.614.698
γ) στη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	(839.846)
δ) στη μείωση των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων κατά	(869.889)
ε) στην μείωση των διαθεσίμων κατά	(31.419.290)
Σύνολο	(11.454.184)

3.5 Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων μειώθηκε κατά 8.844.103 Ευρώ με κύριους λόγους την μείωση των υποχρεώσεων σε προμηθευτές, τις εταιρείες του ομίλου & λοιπούς πιστωτές κατά 13.115.541 Ευρώ και την αύξηση των φορολογικών και δανειακών υποχρεώσεων κατά 4.271.438.

4. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την 17.05.2019 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4611/2019. Με το άρθρο 122 θεσπίστηκε εκ νέου η υποχρέωση ποσοστιαίας επιστροφής (rebate) των Κατόχων Κυκλοφορίας Φαρμακευτικών Προϊόντων για τις πωλήσεις που έκαναν για τα έτη 2006-2008. Με τον νόμο αυτό παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση στη Διοίκηση (εν προκειμένω στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών), όπως εκδώσει την κανονιστική πράξη με την οποία θα καθορίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες επιβολής των rebate για τα έτη αυτά.

Η διοίκηση της εταιρείας δε προχώρησε σε οποιαδήποτε αναπροσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων για το ανωτέρω γεγονός, δεδομένου ότι:

1) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από τον παραπάνω νόμο δεν έχει ακόμα εκδοθεί.
2) Η προηγούμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (υπ' αρ. Φ42000/14734/532/22.7.2008) που εκδόθηκε για το ίδιο θέμα, ακυρώθηκε με την υπ' αρ. 4204/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ως μή νόμιμη.
3) Το ποσό που ενδέχεται να προκύψει ως υποχρέωση για τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων για τα έτη αυτά, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια.

Εκτός απο το παραπάνω, από τα μέχρι σήμερα γνωστά δεν έχουν συμβεί ούτε αναμένεται να προκύψουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού που να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2018.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κατά το οικονομικό έτος 2018 η εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία της παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον. Η συνεχής αύξηση του ποσού που προκύπτει ως υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebates) που προκύπτουν από την νομοθεσία η οποία θεσπίστηκε τον Μαιο του 2017 καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η κερδοφορία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων από τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό. Η στρατηγική της εταιρείας για την επόμενη χρήση 2019 καθώς και για τις μεταγενέστερες διαμορφώνεται σε διαρκή συνεργασία με την μητρική εταιρεία του Ομίλου Novartis στο εξωτερικό και πρόκειται να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη καινούργιων φαρμακευτικών σκευασμάτων στους τομείς της Ογκολογίας, της Οφθαλμολογίας, της Δερματολογίας καθώς και των Νευρολογικών παθήσεων μέσω των οποίων θα καταφέρει να ενισχύσει περαιτέρω τις πωλήσεις, τα αποτελέσματα της και την παρουσία της στην Ελληνική αγορά.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

6.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίωνΗ Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 87% (2017: 95%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	31.12.2018	31.12.2017	Moody's
Citi Bank Europe	-	30.009.169	A1
Alpha Bank	36.131	1.427.651	Caa2
Piraeus Bank	286.574	190.701	Caa2
NBG	5.894	120.368	Caa2
Σύνολο	**328.599**	**31.747.889**	

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 51% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2018 (2017: 55%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.
Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2018	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	96.760.898	55.456.904
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	16.539.645	24.228.942
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.567.752	3.595.152
Προβλέψεις	(3.567.752)	(3.595.152)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**113.300.543**	**79.685.846**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρέχεται από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2018	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	103.743.146	-	35.309.712	12.932.905	55.500.529

31 Δεκεμβρίου 2017	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	96.571.961	7.227.407	21.880.802	7.317.940	60.145.812

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 58.852.685 (2017: Ευρώ 61.782.383)

Στην κατηγορία A1-A2 (2017: 1-3) αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 (2017: 4-6), οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT (2017: 7-10) όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για τους πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων στις 31/12/2018 που ανερχόταν σε Ευρώ 7.033.031 (2017: 4.839.370) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες και το ποσό έχει συμπεριληφθεί εξ' ολοκλήρου στην κατηγορία B1-C2 (2017: 4-6). Το ποσό έχει εισπραχθεί στο σύνολό του, μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάληψης 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 εμφανίζει πιστωτικό υπόλοιπο 2.570.890 Ευρώ. Επίσης, η εταιρεία διατηρεί λογαριασμό υπερανάληψης με όριο 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα Alpha Bank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 36.131 Ευρώ. Ενδεχόμενη μεταβολή του επιτοκίου δανεισμού κατά 1% θα είχε σαν αποτελέσμα την αύξηση/μείωση του χρηματοοικονομικού εξόδου κατά ευρώ 6.014 (2017: ευρώ 30.457).

6.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

7. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν . Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της . Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές ροές της Εταιρείας.

Η Novartis ερευνά αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις στις Ελληνικές αρχές. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) στο οποίο παρείχε όλες τις απαραίτητες εξηγήσεις. Η Novartis ανταποκρίνεται επίσης σε εντάλματα και σχετικά αιτήματα παροχής στοιχείων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (US DOJ) ήδη από το 2016 σχετικά με τις παραπάνω αιτιάσεις και συνεργάζεται με τις αρχές στις έρευνες τους.

Προς το παρόν, δεν έχουν προκύψει κατηγορίες ή επίσημες αξιώσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το υπουργείο Δικαιοσύνης (USDOJ) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε σχέση με την συμπεριφορά της εταιρείας στο θέμα αυτό.

Με βάση τα παραπάνω, η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει κάποια πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις την 31.12.2018, καθώς δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για παράνομες πρακτικές από πλευράς της Εταιρείας, για την χρονική περίοδο που καλύπτουν οι εν λόγω έρευνες.

8. Περιβαλλοντικά Θέματα

Η εταιρεία λειτουργεί με βάση όλους τους περιβαλλοντικούς νόμους και κανονισμούς που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια τόσο κατά την αποθήκευση, καταστροφή όσο και κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων στους πελάτες της. Κατά την διάρκεια της χρήσης αποδόθηκαν εισφορές στην Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και σε εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν για την ασφαλή ανακύκλωση ή καταστροφή σκευασμάτων που ανήλθαν σε περίπου Ευρώ 50 χιλ.

9. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων την έγκριση όλων των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, ειδικότερα δε των Οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ), της Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών, επί των Οικονομικών καταστάσεων και την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από οποιαδήποτε ευθύνης καθώς επίσης και της επικύρωσης των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια

της παρελθούσης εταιρικής χρήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται επίσης την εκλογή ενός τακτικού Ορκωτού Ελεγκτού και ενός αναπληρωματικού για την χρήση 2019.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την μη διανομή μερίσματος στον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας παρά την ύπαρξη κερδών προς διάθεση κατά την χρήση 2018 καθώς το αποτέλεσμα της χρήσης μετά φόρων είναι ζημιογόνο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων ότι θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας παρά το συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυσχερές οικονομικό περιβάλλον.

Μεταμόρφωση, 30 Ιουλίου 2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
& Διευθύνων Σύμβουλος

Τα Μέλη

Susanne Kohout

Luca Barbanti

Ευστάθιος Λιβανός

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(1 Ιανουαρίου 2018 - 31 Δεκεμβρίου 2018) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Ι. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2018 4

ΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.2018 5

ΙΙΙ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 6

IV. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 7

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 8

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 8
2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 8
   - *2.1. Πλαίσιο κατάρτισης 8*
   - *2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες 8*
   - *2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές 11*
   - *2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 12*
   - *2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 12*
   - *2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 12*
   - *2.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία 13*
   - *2.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 13*
   - *2.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 13*
   - *2.9. Αποθέματα 13*
   - *2.10. Εμπορικές απαιτήσεις 14*
   - *2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 14*
   - *2.12. Μετοχικό κεφάλαιο 14*
   - *2.13. Εμπορικές υποχρεώσεις 14*
   - *2.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος 14*
   - *2.15. Παροχές στο προσωπικό 15*
   - *2.16. Λειτουργικά έσοδα 16*
   - *2.17. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης 16*
   - *2.18. Έσοδα από τόκους 16*
   - *2.19. Δανεισμός 16*
   - *2.20. Αναγνώριση εσόδων 16*
   - *2.21. Μισθώσεις 17*
   - *2.22. Μερίσματα 17*
   - *2.23. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές 17*
   - *2.24. Ανακατάταξη κονδυλίων 18*
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 18
   - *3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 18*
   - *3.2. Διαχείριση κεφαλαίου 20*
   - *3.3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 20*
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 20
   - *4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές 21*
   - *4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών 21*
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 22
6. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 22
7. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 23
8. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 24
9. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24
10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ 25
11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 26
12. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 27
13. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 27
14. ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 27
15. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ 28
16. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 28
17. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 28
18. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 29
19. ΑΝΕΠΑΙΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 30

20. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 30
21. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 30
22. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31

Ι. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την χρήση που έληξε 31.12.2018

	Σημείωση	**1.1.2018-31.12.2018**	**1.1.2017-31.12.2017**
Πωλήσεις		310.566.097	315.730.665
Κόστος πωλήσεων	*14*	(230.493.064)	(236.410.789)
Μεικτό κέρδος		**80.073.033**	**79.319.876**
Έξοδα διάθεσης	*14*	(65.621.926)	(70.857.574)
Έξοδα διοίκησης	*14*	(13.194.919)	(9.574.079)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	*13*	9.831.914	10.309.008
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**11.088.102**	**9.197.231**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	*16*	(128.529)	(314.679)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*16*	93	198
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά		**(128.436)**	**(314.481)**
~~Κέρδη προ φόρων~~		~~10.959.666~~	~~8.882.750~~
Φόρος εισοδήματος	*17*	(13.744.230)	(5.395.885)
Καθαρά κέρδη		(2.784.564)	3.486.865
Συνολικά καθαρά κέρδη χρήσης		**(2.784.564)**	**3.486.865**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία τα οποία δεν θα μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	*11*	525.373	(18.603)
Φόρος εισοδήματος χρήσης		(265.387)	5.395
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, μετά φόρων		**259.986**	**(13.208)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		**(2.524.578)**	**3.473.657**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΙΙ. Ισολογισμός της 31.12.2018

	Σημείωση	**31.12.2018**	**31.12.2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	*5*	4.727.830	4.691.805
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	*10*	3.847.035	3.446.527
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	*7*	308.391	334.686
		8.883.256	**8.473.018**
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	*6*	60.403.527	72.343.383
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	*7*	113.300.543	79.685.846
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις- Βραχυπρόθεσμο μέρος	*10*	4.474.320	5.314.166
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		1.874.440	2.744.329
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	*8*	328.599	31.747.889
		180.381.429	**191.835.614**
Σύνολο ενεργητικού		**189.264.685**	**200.308.631**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	*9*	23.360.692	23.360.692
Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	*9*	79.199.566	79.199.566
Τακτικό Αποθεματικό		3.637.977	3.248.909
Κέρδη εις νέον		31.388.758	33.022.187
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**137.586.993**	**138.831.354**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Έσοδα επόμενων χρήσεων		-	1.095.126
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	*11*	14.627.295	14.487.577
		14.627.295	**15.582.703**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	*12*	29.581.825	42.697.440
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	*8*	2.570.890	-
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		4.897.682	3.197.134
		37.050.397	**45.894.574**
Σύνολο υποχρεώσεων		**51.677.692**	**61.477.277**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**189.264.685**	**200.308.631**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

III. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών Υπερ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Κέρδη εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	**23.360.692**	**79.199.566**	**2.933.571**	**29.863.868**	**135.357.697**
Καθαρά κέρδη χρήσης				3.486.865	3.486.865
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				(18.603)	(18.603)
Φόρος Εισοδήματος				5.395	5.395
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	3.473.657	3.473.657
Συναλλαγές με τους μετόχους:					
Τακτικό Αποθεματικό			315.338	(315.338)	-
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους	-	-	315.338	(315.338)	-
31 Δεκεμβρίου 2017	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.248.909**	**33.022.187**	**138.831.354**
1 Ιανουαρίου 2018 - Δημοσιευμένα στοιχεία	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.248.909**	**33.022.187**	**138.831.354**
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 15	-	-	-	**1.280.218**	**1.280.218**
1 Ιανουαρίου 2018 - Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.248.909**	**34.302.405**	**140.111.572**
Καθαρά κέρδη χρήσης				(2.784.565)	(2.784.565)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				525.373	525.373
Φόρος Εισοδήματος				(265.387)	(265.387)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	**(2.524.579)**	**(2.524.579)**
Συναλλαγές με τους μετόχους:					
Τακτικό Αποθεματικό			389.068	(389.068)	-
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους	-	-	389.068	(389.068)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.637.977**	**31.388.758**	**137.586.993**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

IV. Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημείωση	**1.1.2018-31.12.2018**	**1.1.2017-31.12.2017**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	*18*	(18.207.036)	37.956.116
Καταβληθέντες τόκοι		(128.529)	(314.679)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(15.251.981)	(13.023.449)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**(33.587.546)**	**24.617.988**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	*5*	(402.727)	(228.079)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		93	198
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(402.634)**	**(227.881)**
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		**-**	**-**
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(33.990.180)	24.390.107
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		31.747.889	7.357.782
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	*8*	**(2.242.291)**	**31.747.889**

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ REPORTING
Susanne Kohout	Luca Barbanti	Δημήτριος Φιλιππόπουλος
Αρ. Διαβ: C9CY8NLV1	Αρ. Διαβ: YA8002763	ΑΔΤ AN022504 Αρ Αδείας Α Τάξης: 41716

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 31 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία (η Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε." ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Ελλάδα, 12ο χλμ Αθηνών Λαμίας, Μεταμόρφωσης Αττικής.

Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας είναι η αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας NOVARTIS Pharma AG (μητρικής) στην Ελληνική αγορά σε σχέση με την εισαγωγή και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων αλλά και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα (ημεδαπά ή αλλοδαπά).

Η εταιρεία είναι θυγατρική της εταιρείας Novartis AG με έδρα την Ελβετία η οποία συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούν τις τρίτες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αφού έως την 31 Δεκεμβρίου 2014 συντάσσονταν Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («ΓΠΛΑ»). Η μετάβαση στα ΔΠΧΑ διενεργήθηκε ως αποτέλεσμα της αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με την κατάρτιση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 30ή Ιουλίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Μακροοικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2018 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με τους όρους χρηματοδότησης της Ελλάδας και τις αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος χρηματοδότησης από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς, καθιστούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τυχόν αρνητικές εξελίξεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της. Παρ' όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από την διοίκηση με βάση τις αρχές:

1) Της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
2) Του ιστορικού κόστους

και είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται κατωτέρω έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρεία δεν κρίνεται σημαντική (σημείωση 2.23).

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 2.23.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 "Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες"

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή

κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019

~~Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι~~ μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων της Εταιρείας. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, η Εταιρεία έχει μη ακυρωτέες δεσμεύσεις λειτουργικής μίσθωσης ύψους € 1,8 εκατομμυρίων. Η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης του βαθμού κατά τον οποίο αυτές οι δεσμεύσεις θα οδηγήσουν στην αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου και μιας υποχρέωσης για μελλοντικές πληρωμές και πώς θα επηρεαστούν αντίστοιχα τα κέρδη της εταιρείας.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Η προετοιμασία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3. Ενσώματά πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μέγιστης ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

- Βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια 40 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός 3 έτη
- Μεταφορικά μέσα 3 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του (σημείωση 2.5).

2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από λογισμικά προγράμματα.

Λογισμικό

Οι αγορασμένες άδειες λογισμικού παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρεμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που απαιτούνται ώστε να είναι δυνατή η χρήση τους.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του λογισμικού η οποία κυμαίνεται από 3-5 χρόνια.

Δαπάνες που σχετίζονται με την συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Το λογισμικό ελέγχεται ετησίως για απομείωση σύμφωνα με την Σημείωση 2.5.

2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύνανται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν

αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις. Η Εταιρεία δεν κατέχει άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη ή διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς. Κατά την αναγνώρισή τους ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα δάνεια και οι απαιτήσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις παύουν να αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και απαιτήσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα κονδύλια «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις», «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» και «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις» που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (βλέπε επίσης σημειώσεις 2.10, 2.11 και 2.18).

2.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν υπάρχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ανάκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα. Το νομικά εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο και έχουν πραγματοποιηθεί ζημιές απομείωσης, αν και μόνο αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σαν αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου ('ζημιογόνο γεγονός') και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και η επίδραση αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ενδείξεις απομείωσης μπορεί να αποτελούν τα εξής γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσκολία του χρεώστη ή ομάδας χρεωστών, καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων, πιθανότητα χρεοκοπίας ή άλλης χρηματοοικονομικής αναδιοργάνωσης και παρατηρήσιμα στοιχεία που δείχνουν μετρήσιμη μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μειώνεται με το ποσό της ζημιάς απομείωσης και η ζημιά καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αν ένα δάνειο έχει μεταβλητό επιτόκιο, το επιτόκιο προεξόφλησης για την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο όπως προσδιορίστηκε από τη σύμβαση.

Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (π.χ. βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του χρεώστη), η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του

πρότυπου κόστους που ακολουθείται πάγια. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

2.10. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία ορίζεται ως το ποσό τιμολόγησης μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων για ζημιές απομείωσης. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 60 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.
Η πρόβλεψη για επισφάλεια καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως η Εταιρεία δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Ενδείξεις σημαντικών οικονομικών δυσχερειών των πελατών εκτός του Δημοσίου, όπως πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομικής αναδιοργάνωσης και αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους πέρα του συμβατικού ορίου (πέρα των 180 ημερών από τη λήξη προθεσμίας πληρωμής) συνιστούν λόγο για έλεγχο απομείωσης της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο, και επιβαρύνει τα «Εξοδα διοίκησης». Υπόλοιπα τα οποία δεν πρόκειται να εισπραχθούν διαγράφονται από τις απαιτήσεις και επιβαρύνουν τα «Εξοδα διοίκησης» ενώ η είσπραξη υπολοίπων που έχουν ήδη διαγραφεί ωφελούν την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας με λήξη μέχρι και τρεις μήνες. Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τις καταθέσεις όψεως.

2.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

2.13. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός

επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.15. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών βάσει της ελληνικής νομοθεσίας που καθορίζει το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος με βάση όσα προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και οι πολιτικές της εταιρείας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο Ευρώ και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης ανταναλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στη χρήση που έχουν προκύψει.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα πρόγραμμα, στο οποίο η Εταιρεία πληρώνει πάγιες εισφορές σε μία ξεχωριστή εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση να πληρώσει επιπλέον εισφορές, αν τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις αναμενόμενες παροχές για την υπηρεσία των εργαζομένων που αφορά την τρέχουσα περίοδο καθώς και προγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ή ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την εταιρεία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η

Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Παροχή έκτακτων αμοιβών (Bonus)

Έκτακτες αμοιβές καταβάλλονται στο προσωπικό κατόπιν σχετικής απόφασης της Διοίκησης και βάση υπολογισμού τους είναι τα αποτελέσματα της εταιρείας και η απόδοση του προσωπικού. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση και έξοδο για έκτακτες αμοιβές όταν αυτές υπολογίζονται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας έως το τέλος της χρήσης.

(δ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.16. Λειτουργικά έσοδα

Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος και αντιπροσωπεύει το εισπρακτέο ποσό για τα εμπορεύματα που πωλήθηκαν, καθαρό από υποχρεωτικές και εμπορικές εκπτώσεις, επιστροφές και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα και αναγνωρίζει το έσοδο, όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε δραστηριότητα της εταιρείας, όπως περιγράφονται πιο κάτω.

2.17. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Το κονδύλι «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει έσοδα για παροχή υπηρεσιών και διαχειριστικά έξοδα που επαναχρεώνονται στον όμιλο και στους πελάτες. Τα έσοδα από παρεπόμενες υπηρεσίες λογίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.18. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.19. Δανεισμός

Τα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του αναληφθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση του συνολικού εισοδήματος κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.20. Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία του ανταλλάγματος που έχει εισπραχθεί ή είναι εισπρακτέο από τις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας. Τα έσοδα παρουσιάζονται αφαιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίους φορείς.

Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα σε νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς φαρμακαποθήκες και φαρμακεία. Έσοδα αναγνωρίζονται όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη των προϊόντων έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα.

και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό. Η εταιρεία δεν έχει ιστορικό υψηλών επιστροφών και εξ αυτού συνάγεται ότι δεν αναμένονται σημαντικές επιστροφές από πωλήσεις της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων.

2.21. Μισθώσεις

Οι μισθώσεις εξοπλισμού των οποίων ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές ενοικίων λειτουργικών μισθώσεων (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος αναλογικά κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Κατά την παρούσα και τις προηγούμενες χρήσεις η εταιρεία δεν συμμετέχει σε συμβάσεις μίσθωσης όπου η εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας τους. Αυτές οι μισθώσεις αναγνωρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις και κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων.

2.22. Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του έτους που εγκρίνονται από τους μετόχους της εταιρείας. Η εταιρεία κατά την παρούσα χρήση δεν θα προχωρήσει σε διανομή μερισμάτων.

2.23. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Η Εταιρεία εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες

<u>ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»</u>

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών ("output methods") είτε μεθόδους εισροών ("input methods").

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Τα έσοδα από την πώληση εμπορευμάτων αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή, δεδομένου ότι αποτελούν γενικά χωριστές υποχρεώσεις εκτέλεσης (separate performance obligations).

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για την Εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2018. Στα πλαίσια της αξιολόγησης της Διοίκησης αναφορικά με την επίδραση του ΔΠΧΑ 15, εξετάστηκαν οι πιο σημαντικές σε αξία συμβάσεις με πελάτες που ήταν εν ισχύ στην αρχή της τρέχουσας περιόδου καπώς και οι νέες συμβάσεις που ξεκίνησαν μέσα στην περίοδο. Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, η αλλαγή στην αναγνώριση του εσόδου έχει εφαρμογή μόνο στις συμβάσεις προώθησης και διανομής φαρμακευτικών προϊόντων (promotion and distribution agreements), σύμφωνα με τις οποίες, τα έσοδα απο την συμπροώθηση προϊόντων αναγνωρίζονται εξ ολοκλήρου ως έσοδο την στιγμή της τιμολόγησης τους. Η επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας ήταν αύξηση ευρώ 1.280 χιλ.

Η Εταιρεία υιοθέτησε την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο ("modified retrospective method") κατά την πρώτη εφαρμογή με αναγνώριση της επίδρασης από τη μετάβαση σωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέον» χωρίς την επαναδιατύπωση των συγκριτικών στοιχείων

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια προσέγγιση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς με βάση πληροφορίες που αφορούν το μέλλον, η οποία έχει σκοπό την προγενέστερη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών σε σχέση με την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημίας απομείωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9 πραγματοποιήθηκε χωρίς την αναθεώρηση των συγκριτικών πληροφοριών και συνεπώς οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, η Εταιρεία δεν είχε σημαντική επίδραση από την αλλάγη του προτύπου.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί την κατηγορία "Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος" για την κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

2.24. Ανακατάταξη κονδυλίων

Τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για προηγούμενες περιόδους αναφοράς, αναπροσαρμόζονται προκειμένου να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με εκείνα της παρούσας χρήσης.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 87% (2017: 95%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	31.12.2018	31.12.2017	Moody's
Citi Bank Europe	-	30.009.169	A1
Alpha Bank	36.131	1.427.651	Caa2
Piraeus Bank	286.574	190.701	Caa2
NBG	5.894	120.368	Caa2
Σύνολο	**328.599**	**31.747.889**	

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 51% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2018 (2017: 55%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.
Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2018	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	96.760.898	55.456.904
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	16.539.645	24.228.942
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.567.752	3.595.152
Προβλέψεις	(3.567.752)	(3.595.152)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**113.300.543**	**79.685.846**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η

φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρέχεται από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2018	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	103.743.146	-	35.309.712	12.932.905	55.500.529

31 Δεκεμβρίου 2017	Σύνολο	1-3	4-6	7-10	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	96.571.961	7.227.407	21.880.802	7.317.940	60.145.812

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 58.852.685 (2017: Ευρώ 61.782.383).

Στην κατηγορία A1-A2 (2017: 1-3) αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 (2017: 4-6), οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT (2017: 7-10) όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.
Για τους πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων στις 31/12/2018 που ανερχόταν σε Ευρώ 7.033.031 (2017: 4.839.370) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες και το ποσό έχει συμπεριληφθεί εξ' ολοκλήρου στην κατηγορία B1-C2 (2017: 4-6). Το ποσό έχει εισπραχθεί στο σύνολό του, μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάληψης 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 εμφανίζει πιστωτικό υπόλοιπο 2.570.890 Ευρώ. Επίσης, η εταιρεία διατηρεί λογαριασμό υπερανάληψης με όριο 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα Alpha Bank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 36.131 Ευρώ. Ενδεχόμενη μεταβολή του επιτοκίου δανεισμού κατά 1% θα είχε σαν αποτελέσμα την αύξηση/μείωση του χρηματοοικονομικού εξόδου κατά ευρώ 6.014 (2017: ευρώ 30.457).

3.2. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

3.3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρούνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπανίως ισούνται με τα σχετικά πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους βασιζόμενη σε εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον θα επιβληθούν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών

- **Αναγνώριση εσόδων**

Το εισόδημα αναγνωρίζεται όταν η κυριότητα και ο κίνδυνος μεταβιβάζεται στον πελάτη και είναι δυνατόν αν διαμορφωθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις για σχετικές μειώσεις. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις εισφορές και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές η αναμένεται να προκύψουν. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις νομοθετημένες εισφορές (rebates), τις νομοθετημένες επιβαρύνσεις (claw back), τις παρακρατήσεις από εισπράξεις πελατών του Δημοσίου και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές ή που αναμένεται να προκύψουν. Η σχετική πρόβλεψη για τις αναμενόμενες εκπτώσεις, εισφορές, παρακρατήσεις και επιστροφές ανέρχεται σε περίπου 8 εκατ Ευρώ και διενεργείται κατά την στιγμή της πώλησης βάσει των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην διοίκηση της εταιρείας και ως εκ τούτου δύναται να μεταβληθεί σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- **Φορολογία εισοδήματος**

Η εταιρεία υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για τον φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν κάποιες συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο προσδιορισμός του τελικού φόρου δεν είναι βέβαιος κατά την διάρκεια των κανονικών εργασιών της εταιρείας Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετος φόρος. Σε κάποιες περιπτώσεις το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά τα οποία καταχωρήθηκαν αρχικά, επομένως οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις της περιόδου προσδιορισμού των οριστικών ποσών.

- **Ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης**

Η εταιρεία αναγνωρίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις αντίστοιχες προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Με βάση την παρούσα κατάσταση και την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία η διοίκηση εκτιμά ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι πιο πιθανό να υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογικά κέρδη παρά να μην υπάρχουν.

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2017	220.393	7.166.871	21.749	450	1.807.406	9.216.869
Προσθήκες		28.970	-	-	199.109	228.079
Πωλήσεις/Διαγραφές		(4.415)	-	-	(143.143)	(147.558)
31 Δεκεμβρίου 2017	**220.393**	**7.191.426**	**21.749**	**450**	**1.863.372**	**9.297.390**
1 Ιανουαρίου 2018	220.393	7.191.426	21.749	450	1.863.372	9.297.390
Προσθήκες	-	139.487	-	-	263.241	402.727
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(11.382)	(497)	-	(256.713)	(268.592)
31 Δεκεμβρίου 2018	**220.393**	**7.319.531**	**21.252**	**450**	**1.869.900**	**9.431.526**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2017	-	(2.807.471)	(8.714)	(450)	(1.638.880)	(4.455.515)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(183.556)	(5.657)	-	(96.981)	(286.194)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	1.178	-	-	134.946	136.124
31 Δεκεμβρίου 2017		**(2.989.849)**	**(14.371)**	**(450)**	**(1.600.915)**	**(4.605.585)**
1 Ιανουαρίου 2018	-	(2.989.849)	(14.371)	(450)	(1.600.915)	(4.605.585)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(121.054)	(2.107)	-	(235.460)	(358.621)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	7.184	-	-	253.327	260.510
31 Δεκεμβρίου 2018		**(3.103.719)**	**(16.479)**	**(450)**	**(1.583.048)**	**(4.703.696)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**220.393**	**4.201.577**	**7.377**	**-**	**262.457**	**4.691.805**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**220.393**	**4.215.811**	**4.774**	**-**	**286.852**	**4.727.830**

6. Αποθέματα

	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορεύματα	64.430.766	77.103.147
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	340.917	352.775
Πρώτες & βοηθ.ύλες-αναλώσιμα	421.363	795.366
Σύνολο	**65.193.046**	**78.251.288**
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα και κατεστραμμένα αποθέματα		
Εμπορεύματα	4.789.519	5.907.905
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**60.403.527**	**72.343.383**

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες.

Τα αποθέματα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31.12.2018 έχουν υποτιμηθεί κατά το ποσό των Ευρώ 4.789.519 που αφορά σε βραδέως κινούμενα και άχρηστα αποθέματα (ποσό υποτίμησης 31.12.2017: Ευρώ 5.907.905).

7. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	103.743.146	96.571.961
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.567.752)	(3.595.152)
Ανακατάταξη στις εμπορικές απαιτήσεις	(58.852.685)	(61.782.383)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	41.322.709	31.194.426
Λοιπές απαιτήσεις	8.411.052	10.391.556
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	63.875.173	38.434.550
Σύνολο	113.608.934	80.020.532
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	308.391	334.686
Κυκλοφορούν ενεργητικό	113.300.543	79.685.846
	113.608.934	**80.020.532**

Η εταιρεία με βάση τις διατάξεις του νόμου Ν. 4052/2012 προβαίνει σε συμψηφισμό του ποσού επιστροφής της υπέρβασης της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και των τριμηνιαίων επιστροφών με βάση το ύψος πωλήσεων φαρμακευτικών προϊόντων (rebates) με ισόποσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ για προμήθεια φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό τα σχετικά δεδουλευμένα ποσά όλων των περιόδων αναφοράς εμφανίζονται αρνητικά στις απαιτήσεις όπως αναλύεται στον παραπάνω πίνακα.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

31.12.2018	Σύνολο
Μη ληξιπρόθεσμα	83.635.749
Μέχρι 1 μήνα	14.277.465
Από 1 έως 3 μήνες	2.018.887
Από 3 έως 6 μήνες	67.582
Από 6 έως 12 μήνες	-
Πάνω απο 12 μήνες	175.711
Σύνολο	**100.175.394**

31.12.2017	Σύνολο
Μη ληξιπρόθεσμα	68.747.867
Μέχρι 1 μήνα	21.365.055
Από 1 έως 3 μήνες	2.010.113
Από 3 έως 6 μήνες	558.186
Από 6 έως 12 μήνες	291.416
Πάνω απο 12 μήνες	4.172
Σύνολο	**92.976.809**

Σημείωση: Τα ποσά του πίνακα αφορούν στις απαιτήσεις απο Πελάτες, μειωμένες κατά την πρόβλεψη απομείωσης τους αλλά πριν τον συμψηφισμό με το ποσό των υποχρεώσεων για claw back και rebates ύψους Ευρώ 58.852.685 (2017: Ευρώ 61.782.383).

Η μεταβολή της πρόβλεψης για πελάτες και λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**3.774.821**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(34.319)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(145.350)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**3.595.152**
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(27.400)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**3.567.752**

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες για τα υπόλοιπα των πελατών της που παρουσιάζουν καθυστέρηση, αφού λάβει υπόψη της την γενικότερη συναλλακτική συμπεριφορά καθενός από τους πελάτες.

Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά τις ημερομηνίες αναφοράς είναι η λογιστική αξία της κάθε κατηγορίας απαίτησης που αναφέρεται ανωτέρω.

Η εταιρεία προβαίνει σε πιστωτική αξιολόγηση μόνο των ιδιωτών πελατών της καθότι η πιστωτική αξιολόγηση των πελατών δημοσίου είναι όμοια με την αξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους διεθνούς αξιολόγησης. Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Δημόσια νοσοκομεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς δεν θεωρούνται επισφαλείς αλλά ανακτήσιμες.

8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31.12.2018	**31.12.2017**
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	328.599	31.747.889
Σύνολο	**328.599**	**31.747.889**

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και οι τραπεζικές υπεραναλήψεις για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν τα εξής:

	31.12.2018	**31.12.2017**
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	328.599	31.747.889
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	(2.570.890)	-
Σύνολο	**(2.242.291)**	**31.747.889**

9. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**
1 Ιανουαρίου 2018	795.935	23.360.692	79.199.566
31 Δεκεμβρίου 2018	**795.935**	**23.360.692**	**79.199.566**

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

10. Αναβαλλόμενη φορολογία

Τα ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2018	31.12.2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(701.727)	(754.870)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	9.023.082	9.515.563
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**8.321.355**	**8.760.693**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	(701.727)	(754.870)
	(701.727)	**(754.870)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	4.548.762	4.201.397
Ανακτήσιμες εντός 12 μηνών	4.474.320	5.314.166
	9.023.082	**9.515.563**
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**8.321.355**	**8.760.693**

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	8.760.693	7.714.336
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 17)	(173.951)	1.040.962
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(265.387)	5.395
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**8.321.355**	**8.760.693**

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2017	(690.428)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(64.442)
1 Δεκεμβρίου 2017	**(754.870)**
1 Ιανουαρίου 2018	(754.870)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	53.144
31 Δεκεμβρίου 2018	**(701.726)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	**Πρόβλεψη clawback &rebates**	**Φορολογικές Ζημιές**	**Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσης**	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2017	3.885.712	276.690	1.340.536	2.901.827	8.404.764
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	310.291	1.554.553	(1.340.536)	581.096	1.105.403
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	5.395	-	-	-	5.395
31 Δεκεμβρίου 2017	**4.201.397**	**1.831.243**	**-**	**3.482.922**	**9.515.563**

1 Ιανουαρίου 2018	4.201.397	1.831.243	-	3.482.922	9.515.563
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(279.187)	(142.747)	-	194.839	(227.095)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(265.387)				(265.387)
31 Δεκεμβρίου 2018	**3.656.823**	**1.688.496**	**-**	**3.677.761**	**9.023.081**

11. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα, όπως προκύπτει από τον ν.2112/20, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται με βάση τις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων του τρέχοντος μήνα πριν την απόλυση, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο λύσης της σύμβασης εξηρτημένης εργασίας τους (απόλυση με προειδοποίηση, απόλυση χωρίς προειδοποίηση ή συνταξιοδότηση). Επίσης, σύμφωνα τις διατάξεις του ν. 4093/2012 έχει μειωθεί τόσο ο χρόνος προειδοποίησης όσο και τα ποσά των αποζημιώσεων που δικαιούνται οι εργαζόμενοι, ενώ προβλέπεται η καταβολή επιπρόσθετης αποζημίωσης σε εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου δηλ. την 12.11.2012, 17 έτη υπηρεσίας και άνω στον ίδιο εργοδότη και απασχολούνται με πλήρη απασχόληση. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με το 40% της αποζημίωσης που οφείλεται σε περίπτωση απόλυσης. Η εταιρεία σύμφωνα με την πολιτική της χορηγεί το 100% της οφειλόμενης αποζημίωσης τόσο σε περιπτώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω απόλυσης όσο και λόγω συνταξιοδότησης και για τον λόγο αυτό η αναλογιστική μελέτη έχει προετοιμαστεί με βάση και την ανωτέρω παραδοχή. Τέλος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, προβλέπονται και περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος δεν δικαιούται αποζημίωση όπως ενδεικτικώς αναφερομένων: περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης, περίπτωση απόλυσης με σύμβαση εργασίας για τους πρώτους 12 μήνες, υποβολή μήνυσης για αξιόποινη πράξη που αυτός διέπραξε κατά την άσκηση της υπηρεσίας του, θάνατος εργαζόμενου.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό καθορίζονται ως εξής:

	31.12.2018	**31.12.2017**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	14.627.295	14.487.577
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	**14.627.295**	**14.487.577**

Η μεταβολή της υποχρέωσης συνταξιοδοτικών παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	31.12.2018	**31.12.2017**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	14.487.576	13.399.006
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.131.310	1.089.129
Χρηματοοικονομικό κόστος	253.533	266.692
Κόστος διακανονισμών	650.603	19.871
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.370.354)	(305.725)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από οικονομικές παραδοχές	(125.931)	689.651
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από εμπειρία περιόδου	(399.442)	(671.048)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**14.627.295**	**14.487.577**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	1.1.2018-31.12.2018	**1.1.2017-31.12.2017**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.131.310	1.089.129
Χρηματοοικονομικό κόστος	253.533	266.692
Κόστος διακανονισμών	650.603	19.871
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	**2.035.446**	**1.375.692**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2018	**31.12.2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,75%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%

Πληθωρισμός	1,75%	1,75%
Διάρκεια υποχρέωσης	18,92	19,88

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

	Μεταβολή παραδοχής	Αύξηση ποσοστού παραδοχής	Μείωση ποσοστού παραδοχής
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	Μείωση κατά 8,9%	Μείωση κατά 9,3%
Μελλοντική αύξηση μισθών	0,50%	Αύξηση κατά 9,9%	Αύξηση κατά 10,3%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

12. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2018	31.12.2017
Προμηθευτές	10.830.050	10.458.371
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	205.204	16.759.155
Δεδουλευμένα έξοδα	5.892.795	6.418.896
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι-τέλη	2.684.520	2.582.494
Λοιπές υποχρεώσεις	326.719	492.735
Λοιπές προβλέψεις	9.642.537	5.985.789
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**29.581.825**	**42.697.440**

13. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Έσοδα από τιμολόγηση εξόδων στις εταιρείες του Ομίλου	9.808.019	10.104.214
Λοιπά έσοδα	23.895	204.794
Σύνολο	**9.831.914**	**10.309.008**

14. Έξοδα ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Παροχές σε εργαζόμενους	41.193.614	37.462.213
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	358.621	286.193
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.711.231	1.844.649
Δαπάνες διαφήμισης και προώθησης	19.869.688	23.590.947
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	230.493.064	236.410.789
Φόροι, τέλη	2.031.977	1.908.389
Λοιπά	13.651.714	15.339.262
Σύνολο	**309.309.910**	**316.842.442**

Κατανομή ανά λειτουργία:

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Κόστος πωλήσεων	230.493.064	236.410.789
Έξοδα διάθεσης	65.621.926	70.857.574
Έξοδα διοίκησης	13.194.919	9.574.079
Σύνολο	**309.309.910**	**316.842.442**

15. Παροχές σε εργαζομένους

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Μισθοί και ημερομίσθια	23.627.770	23.823.475
Αμοιβές ΔΣ	2.321.783	1.622.147
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	5.793.383	5.708.120
Παρεπόμενες παροχές	4.843.566	4.993.053
Προβλέψεις παροχών σε εργαζόμενους	4.607.112	1.315.419
Συνολικές παροχές σε εργαζομένους	**41.193.614**	**37.462.214**

	31.12.2018	31.12.2017
Αριθμός προσωπικού	**427**	**452**

16. Χρηματοοικονομικό κόστος

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Χρηματοοικονομικά έξοδα		
Τοκοι βραχυπρόθεσμων Δανείων	128.529	314.679
	128.529	**314.679**
Χρηματοοικονομικά έσοδα		
Έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις	(93)	(198)
	(93)	**(198)**
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) - καθαρά	**128.436**	**314.481**

17. Φόρος εισοδήματος

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(7.177.857)	(6.436.847)
Καθαροί Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	(6.392.422)	-
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 10)	(173.951)	1.040.962
Συνολικός φόρος	**(13.744.230)**	**(5.395.885)**

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που ισχύει στην Ελλάδα, επί των κερδών της. Η διαφορά έχει ως εξής:

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	10.959.666	8.882.750
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα	(3.178.303)	(2.575.998)
Μεταβολή λόγω αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(775.323)	
Καθαροί Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	(6.392.423)	
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(3.398.181)	(2.819.888)
Φόρος	**(13.744.230)**	**(5.395.885)**

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2014-2018. Για τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 μέχρι και την 31.12.2017, έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος από τους Νόμιμους ελεγκτές/ελεγκτικό γραφείο. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» έχει εκδοθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου.

Κατά το έτος 2018, διενεργήθηκε έλεγχος από τις φορολογικές αρχές για τα έτη 2012 και 2013. Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Η εταιρεία προχώρησε σε αποπληρωμή των ποσών που προέκυψαν από τον παραπάνω έλεγχο και ταυτόχρονα κατέθεσε προσφυγή εναντίον των τελικών εκθέσεων ελέγχου όπως αυτές της κοινοποιήθηκαν μετά την ολοκλήρωση του. Κατά την άποψη της διοίκησης της εταιρείας καθώς και των νομικών συμβούλων οι πιθανότητες θετικής έκβασης των προσφυγών κρίνονται ικανοποιητικές.

Για τη χρήση που έληξε την 31.12.2018 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers A.E. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της εταιρίας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Η εταιρεία έχει λάβει εντολή ελέγχου από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2014-2016. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις από τις φορολογικές αρχές, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων, κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

18. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	10.959.666	8.882.750
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων *(Σημείωση 5)*	358.621	286.194
Απομείωση πελατών	(27.399)	(179.669)
Απομείωση αποθέματος	(1.118.387)	2.919.095
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό *(Σημείωση 16)*	128.436	314.481
	10.300.937	**12.222.851**
Μεταβολές στο Κεφάλαιο κίνησης		
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	13.058.244	(18.620.897)
(Αύξηση) / μείωση Πελατών και λοιπών απαιτήσεων	(24.508.537)	37.575.945
Αύξηση / (μείωση) Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	(17.057.680)	6.778.217
	(28.507.973)	**25.733.265**
Ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**(18.207.036)**	**37.956.116**

19. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Δεν υπάρχουν ανεκτέλεστες συμβάσεις κεφαλαιουχικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Το σύνολο μελλοντικών ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων που αναμένεται να δοθεί βάσει μη ακυρωτέων λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
Έως 1 έτος	696.391	1.799.346
Από 1-5 έτη	1.073.375	2.315.401
	1.769.766	**4.114.747**

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν σε εκμισθώσεις αυτοκινήτων.

20. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν . Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της .

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές ροές της Εταιρείας.

Η Novartis ερευνά αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις στις Ελληνικές αρχές. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) στο οποίο παρείχε όλες τις απαραίτητες εξηγήσεις. Η Novartis ανταποκρίνεται επίσης σε εντάλματα και σχετικά αιτήματα παροχής στοιχείων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (US DOJ) ήδη από το 2016 σχετικά με τις παραπάνω αιτιάσεις και συνεργάζεται με τις αρχές στις έρευνες τους.

Προς το παρόν, δεν έχουν προκύψει κατηγορίες ή επίσημες αξιώσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (US SEC) και το υπουργείο Δικαιοσύνης (USDOJ) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε σχέση με την συμπεριφορά της εταιρείας στο θέμα αυτό.

Με βάση τα παραπάνω, η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει κάποια πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις την 31.12.2018, καθώς δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για παράνομες πρακτικές από πλευράς της Εταιρείας, για την χρονική περίοδο που καλύπτουν οι εν λόγω έρευνες.

21. Συνδεδεμένα μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές, αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	1.1.2018-31.12.2018				31.12.2018	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Πωλήσεις αγαθών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8.888.874		177.425.943	1.396.048	59.338.281	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	539.970	4.899.784	19.668.063	1.381.680	4.536.892	205.204
	9.428.844	**4.899.784**	**197.094.006**	**2.777.728**	**63.875.173**	**205.204**

	1.1.2017-31.12.2017			31.12.2017	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8.984.049	239.124.385	918.245	908.001	5.773.807
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.149.731	45.368.229	1.994.855	121.548	10.762.000
	10.133.780	**284.492.614**	**2.913.100**	**1.029.549**	**16.535.807**

Οι υπηρεσίες από συνδεδεμένα μέρη αφορούν υπηρεσίες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης.

Επιπλέον, η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις με εγγύηση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Παροχές προς τη διοίκηση

Δεν υπάρχουν υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς μέλη της Διοίκησης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Μισθοί, αμοιβές μελών ΔΣ και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	2.321.783	1.622.147
	2.321.783	**1.622.147**

22. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Την 17.05.2019 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4611/2019. Με το άρθρο 122 θεσπίστηκε εκ νέου η υποχρέωση ποσοστιαίας επιστροφής (rebate) των Κατόχων Κυκλοφορίας Φαρμακευτικών Προϊόντων για τις πωλήσεις που έκαναν για τα έτη 2006-2008. Με τον νόμο αυτό παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση στη Διοίκηση (εν προκειμένω στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών), όπως εκδώσει την κανονιστική πράξη με την οποία θα καθορίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες επιβολής των rebate για τα έτη αυτά.

Η διοίκηση της εταιρείας δε προχώρησε σε οποιαδήποτε αναπροσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων για το ανωτέρω γεγονός, δεδομένου ότι:

1) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από τον παραπάνω νόμο δεν έχει ακόμα εκδοθεί.
2) Η προηγούμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (υπ' αρ. Φ42000/14734/532/22.7.2008) που εκδόθηκε για το ίδιο θέμα, ακυρώθηκε με την υπ' αρ. 4204/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ως μή νόμιμη.
3) Το ποσό που ενδέχεται να προκύψει ως υποχρέωση για τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων για τα έτη αυτά, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια.

Εκτός απο το παραπάνω, από τα μέχρι σήμερα γνωστά δεν έχουν συμβεί ούτε αναμένεται να προκύψουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού που να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2018.